

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Veteris Hominis Per Expensa Quatuor Novissima Metamorphosis, Et Novi Genesis

Stanyhurst, Guillaume

Coloniae, Anno 1702

VD18 1237699X

Caput IX. Utriusque sententiæ executio, & omnis temporis consummatio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51849](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51849)

dite, ah dum cogito, exalbesco. *A me*, palleſco, *Maledicti*, horrent comæ. *In ignem æternum*, voce deſtituor. *Qui paratus eſt*, contremiſco. *Diabolo*, palpitat cor. Et *Angelis ejus*, præ metu ac formidine emorior. Verè [a] *Horrendum eſt*, incidere in manus Dei *ventis*.

CAPUT IX.

Utriusque ſententiæ executio, & omnis temporis conſummatio.

POſt citationem cunctorum, & citationum congregationem, poſt diſceptationem accuratam, & diſcuſſionem exactam omnium meritorum, poſt prolatam ſententiã juxta cujuſque merita, jam unum tantum ſuper eſt, ipſa utriusque ſententiæ executio. Non enim exiſtimandum eſt, quod in illa ſummi Regis curia fiat, ſicut in quibuſdam Conciliorum aut Principum curiis: in quibus aut veritas cauſæ non inquiritur, aut in-
 fita

a *Hebr.* 10. 31.

fita tacetur, aut sub pecuniæ acervo sepelitur, aut sententia non proferatur, aut saltem Judicibus auro corruptis in tempus diuturnum differtur. Sed latâ sententiâ statim fiet executio: nam cum Judex sit omnipotens, sermo ejus efficax; non est, qui ei vel se opponendo resistat, vel loquendo contradicat. Unde dicitur à Matthæo. Statim ut utramque sententiam Judex pronuntiaverit: [a] *Et hi ibunt in supplicium, &c.* Sententia verò executioni mandabitur eo modo atque ordine, quo fuerit pronuntiata, id est sicut prius dicit Christus ad electos, *Venite*, quam ad reprobos, *Discedite*, ita prius electi admittentur in gaudium Domini, quàm reprobi rapiantur ad pœnas tartari. Ut impleatur Psalmographi, [b] *Peccator videbit & irascetur, dentibus suis fremet & tabescet, desiderium peccatorum peribit.* Proh Deus immortalis, qualis erit illa pompa; quod spectaculum, quando tot cæli

Prin-

a *Matth. 25.* b *Psal. 111. 10.*

Principes , tot filii Dei cum Rege suo triumphantes per aëra efferentur in curru aureo , in veste regia , in dotibus gloriosi corporis , in splendore mirabili , pulchritudine insatiabili , lætitia infinita. Quàm decoræ manus , victrices palmas circumferentes , & laureas immortali viriditate rutilantes. Quàm illustre caput cinctum corona mille carbunculis , & pyropis latè fulgurante ! Auribus autem quid potest jucundius accidere , illa harmonia , quæ ex novem choris musico- rum cœlestium efflorescet , canticum illud Apocalypiticum læta voce integrantium ; [a] *Benedictio & claritas , & sapientia , & gratiarum actio , honor & virtus & fortitudo Deo nostro in secula seculorum , Amen.* Quibus homines vicissim respondebunt : *Redemisti nos Deo in sanguine tuo , ex omni tribu , & lingua , & populo , & natione , & fecisti nos Deo nostro regnum & sacerdotes , & regnabimus super terram.* Proh qualis hic ascensus !
qui

qui cursus ! qui clamores ! quæ collo-
quia ! quæ congratulationes ! quæ
Angelorum , & hominum acclama-
tiones ! qui virginum lætissimus af-
pectus ! qui Vatum & Patriarcharum
intuitus ! qui ingressus ! qui cœlestium
Spirituum plausus ! quam latè patens
civitas ! quæ beatæ sedes ! quæ secreta
& clara domicilia ! quam tranquil-
la possessio ! quæ secretorum com-
municatio ! quæ gratia nunquam
peritura ? quæ visio ! quæ voluptas !
quæ gloria semper & in æternum , &
in sæculum sæculi , & ultra permanfu-
ra ! Hic erit lætissimæ , quam divina
Misericordia peraget , comedix epi-
logus. Clamat jam Divina Miseri-
cordia , claudite cortinas , scena per-
acta mea est. Mox Divina Justitia
flammeo vultu terribilis , tragœdiæ
sux catastrophem peractura , acce-
det ad reprobos. Quando jam vi-
debunt illi intrasse electos cœlum ,
clausam ejus januam , accurrentes
dæmones , terram paulatim disce-
dere ; Proh quis tunc erit planctus ,
quis

quis clamor, quis flebilis ululatus inter illos audietur: quàm miserabile spectaculum illud erit, cùm & pectora pugnis, & ora unguibus fœdantes incedent? laniabunt capillos, percutient fœmora, complodent palmas, compriment digitos, totis artubus contremiscent, omnibus membris trepidabunt: alii in terram proni corruent, alii horrore attoniti rigeunt; alii lymphatico pavore acti, huc illuc velut amentes discurrent, ora pallor, corda dolor, mentem stupor, membra tremor, languorque occupabunt; atque interea incessabilis immugiet gemitus, personabit planctus, obstrepet ejulantium nunquam mœstior auditus clamor. Ad hæc etiam justorum gloriam videntes, turbabuntur timore horribili, stupebunt, ac dicent: [a] *Hi sunt quos habuimus aliquando in derisum, & similitudinem improperii. Nos insensati vitam illorum æstimabamus insaniam, & finem illorum sine honore:*

2 Sap. 5.

nore : *Ecce quomodo comparati sunt inter filios Dei, & inter Sanctos fors illorum est.* At nos ubi decidimus? Quò perduxêre nos concupiscentiæ nostræ, delitiæ molles? lauta convivia? obscœnæ libidines, avaræ opes, blandi sopores, ignava otia, joci, risus, luxus, luxuria, voluptas? Illa o-ciiissimè desiêre, & successit nunquam desitura calamitas, cur concepti fuimus? Aut cur conceptos non est abortiva mater, vel cur non statim natos abolevit mors? vel adultos oppressit valetudo, vel dispoliavit, & in servitutem captivos abduxit hostis? O quam brevi labore, quam magnam potuimus adipisci beatitudinem? Et ecce pro quam modica voluptate in quam immensas incidimus ærumnas. Hic iis miserè lamentantibus, aderit repentiè ignis ille, qui mira celeritate mundo intulerat vastitatem, qui promoto usque ad damnatam turbam incendio, in eam furibundus invola-bit, & undique circumplectetur, jux-

ta illud: (a) *Ignis ante ipsum pracedet, & inflammabit in circuitu inimicos ejus.* Tum repente terra latissimo hiatu ad inferos usque sub pedibus eorum sese aperiet, & dissiliet, sive uno in loco, sive quod credibilius est, in pluribus; statimque infelix hæc turba, flammis dæmonibusque insultantibus circumfusa, præcipiti ruina devolvetur simul in tartarum cum iis sordibus, quæ ex mundi deflagratione reliquæ erunt. Qui tum excitabuntur fragores? quam insani tumultus? quam horrendi clamores ex crepitantibus flammis, undique à disrupta multis in locis tellure, maximèque à confusa vociferatione pereuntium, qui cum dæmonibus confusi clamores edent, atque ululatus, quibus tanquam ab ingenti tonitru cælum ipsum tellusque circumsonabunt. Porro Divina virtute fiet, ut brevi tempore ad terminum perveniant: alioquin facilè quatuor, aut quinque horis opus esset, ut naturali pondere tan-

a *Psal. 96. 3.*

tantum spatium absolvant, quod putatur esse minimè mille leucarum. Simul atque ad terminum pervenerint, terra firmissimè se claudet, & in omnem æternitatem clausa manebit, ita ut nullus damnatorum posset unquam exire, vel ad supera emergere. Itaque terra omnium reproborum colluvione devorata, totoque illo incendio, quod sola terrarum vastaverat, unam in faciem coibit, qualem ante istam discessionem ostentabat, & undique portas æterni illius carceris obserabit feris, vectibusque adamantinis, ne quando illi cœlum, ejusque lumen videre possint, aut portam aliquam patentem viderent, spem aliquam possent concipere libertatis, aut misericordiæ, si fortè horrendi eorum clamores ad Beatorum usque aures pertingere posse putarentur.

OBSERVATIO MORALIS.

Hic finis erit omnis temporis, & initium æternitatis, nunquam terminandæ. Ut nos igitur cum fine mundi, finem imponamus huic funestissimo argumento, adfero hic quæ in Concione de Judiciï die aliquando è pulpito dixit disertissimus ille juxta ac piissimus Divini verbi in Hispania præco Ludovicus Granatensis: qui disertis verbis assererat, certissimum signum esse reprobationis non commoveri ad virtutem, vel amoveri à peccato, ultimi judiciï commemoratione. (a) *Si quis, ait, ad hæc ipsa quæ dicimus (nimirum de die Judiciï) torpet ac languet, nihiloque magis afficitur, quàm si hæc omnia ad illum minimè pertinerent, vehementissimum hoc cecitatis, obdurationis, & reprobationis argumentum est. Quod quidem vel ex eo, ait, perspicitur potest, quod modo dum hæc ipsa tractamus, religiosa & pia mentes, quæ nos morte dignum ad-*

mi-

2. Con. 1. Dom. 2. Advênt.

miserunt, trepidant, stupevt, pallent,
obmutescunt: perditì verò homines, &
omni scelere contaminati, quorum ca-
pitibus hæc tantorum malorum tempe-
stas incumbit, non modò siccis oculis, sed
lapideis etiam cordibus, hæc ipsa quæ
dicimus, audiunt. Sic ipse. Quid enim
potest horribilius ab homine timeri,
quid terribilius ab Angelo fingi, quàm
excipere auribus illud formida-
bile tonitru: *Discedite
à me maledicti.*

